

Tabiiy gazni ulgurji iste'molchilarga yetkazib berish va qabul qilish SHARTNOMASI

Shartnoma tuzilgan vaqt

Shartnoma raqami-son

Shartnoma tuzilgan joy

Keyingi o'rinlarda "Iste'molchi" deb ataluvchi Iste'molchining nomi va tashkiliy huquqiy shakli nomidan Iste'molchi vakiliga shartnoma tuzish huquqini beruvchi hujjat asosida harakat qiluvchi Iste'molchi tashkilot rahbari lavozimi Iste'molchi tashkilotning rahbari F.I.O.si bir tomondan, Yetkazib beruvchining nomi va tashkiliy huquqiy shakli (keyinchalik "Yetkazib beruvchi" deb ataluvchi) nomidan Yetkazib beruvchi vakiliga shartnoma tuzish huquqini beruvchi hujjat asosida harakat qiluvchi, Yetkazib beruvchi tashkilot rahbari lavozimi, Yetkazib beruvchi tashkilot rahbari F.I.O.si, ikkinchi tomondan, ushbu Shartnomani quyidagilar haqida imzoladilar:

I.SHARTNOMA PREDMETI

1.1. Yetkazib beruvchi o'z zimmasiga gaz tarmoqlari orqali Iste'molchining kelishilgan buyurtmanomasi bo'yicha tabiiy gazni (keyinlarda o'rinlarda gaz deb ataladi) mazkur shartnomaning 1.4-bandida ko'rsatilgan hajmlarda yetkazib berish majburiyatini oladi, Iste'molchi esa o'z zimmasiga ushbu hajmda ko'rsatilgan gazni qabul qilish majburiyatini oladi hamda to'lovlarni belgilangan narx bo'yicha o'z muddatida amalga oshiradi.

1.2. Yetkazib beruvchi ushbu shartnomaga muvofiq, gaz ta'minoti loyihasi asosida, standartlashtirilgan va sertifikatlangan gaz yoqish moslamalari va gazdan foydalanish uchun uskunalar, shuningdek, gaz sarfini hisobga olish priborlari (keyingi o'rinlarda o'lchash moslamalari deb ataladi) mavjud bo'lganda gaz yetkazib beradi.

1.3. Iste'molchining asoslantirilgan buyurtmanomasiga asosan Iste'molchiga gazni yetkazib berish mo'ljallangan yil yil uchun yetkazib beriladigan gaz hajmi Iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi kub metrni, narxi Iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz narxi so'mni tashkil qilib, belgilangan hajmdagi bosim bilan texnik shartlar asosida, shu jumladan choraklar va oylar bo'yicha quyidagicha aniqlanadi:

I chorak	I chorak uchun iste'molchiga yetkaziladigan gaz hajmi (ming kub.m)	ming kub.m.,	yanvar	Yanvar oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi,	fevral	Fevral oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi,	mart	Mart oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi
II chorak	II chorak uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi (ming kub.m)	ming kub.m.,	Aprel	Aprel oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi,	may	May oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi	iyun	May oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi
III chorak	III chorak uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi (ming kub.m)	ming kub.m.,	iyul	Iyul oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi	avgust	Avgust oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi	sentyabr	Sentyabr oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi
IV chorak	IV chorak uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi (ming kub.m)	ming kub.m.,	oktyabr	Oktyabr oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi	noyabr	Noyabr oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi	dekabr	Dekabr oyi uchun iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi

Yetkazib beruvchi tomonidan xizmatlarni to'liq hajmda ko'rsatish uchun gaz taqsimoti tarmoqlarining ishlashi izdan chiqqan taqdirda, O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2008-yil 24-dekabrda 277-son qarorida qayd etilgan strategik va ijtimoiy ahamiyatga ega Iste'molchilarga Strategik va ijtimoiy ahamiyatga ega (keyingi o'rinda SVIAE) iste'molchiga gazni yetkazib berish yiliyda zarur bo'lgan gazning minimal hajmi SVIAE iste'molchiga yetkazib berilishi lozim bo'lgan gazning minimal hajmi ming kub metrni, shu jumladan choraklar va oylar bo'yicha quyidagini tashkil qiladi:

I chorak	I chorak uchun SVIAE iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi (ming kub.m)	ming kub.m.,	yanvar	Yanvar oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi	fevral	Fevral oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi	mart	Mart oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi
II chorak	II chorak uchun SVIAE iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi (ming kub.m)	ming kub.m.,	aprel	Aprel oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi	may	May oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi	iyun	Iyun oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi
III chorak	III chorak uchun SVIAE iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi (ming kub.m)	ming kub.m.,	iyul	Iyul oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi	avgust	Avgust oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi,	sentyabr	Sentyabr oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi.
IV chorak	IV chorak uchun SVIAE iste'molchiga yetkazib beriladigan gaz hajmi (ming kub.m)	ming kub.m.,	oktyabr	Oktyabr oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi	noyabr	Noyabr oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi	dekabr	Dekabr oyi uchun SVIAEga yetkazib beriladigan gaz hajmi.

1.4. Agar, Iste'molchi oylar bo'yicha bo'lingan buyurtmanomani takdim etmasa, Yetkazib beruvchi tomonidan tabiiy gaz hajmi choraklar bo'yicha (qish davri uchun — oylar bo'yicha) teng taksimlanadi.

1.5. Yetkazib beruvchi Iste'molchining kelgusi oy uchun kutilayotgan o'zgarish to'g'risidagi arizasini tasdiqlangan resurslar balansi va tabiiy gaz taqsimotiga muvofiq ajratilgan hajmlar darajasida ko'rib chiqishi mumkin.

II. GAZNI YETKAZIB BERISH SHARTLARI

2.1. Gaz ushbu shartnomada ko'rsatilgan muddatlarda va hajmlarda hamda GOST 5542-2014 (Sanoat va kommunal foydalanish uchun tabiiy yonuvchi gazlar)ga muvofiq yetkazib beriladi.

2.2. Iste'molchi Yetkazib beruvchidan ushbu shartnomaning 1.4–bandiga asosan har bir oy uchun kunlik (soat) teng taqsimlangan holda gazni qabul kilib oladi, shuningdek, 4.11-bandiga asosan gazni yetkazish-qabul qilish dalolatnomasini imzolaydi.

2.3. Yetkazib beruvchi Iste'molchiga gazni yetkazib berish va qabul qilish tartibi va shartlari o'zgarganligi haqida 3 sutka oldin qayd qilingan xabarnomani mavjud usullar orqali ma'lum qilishi shart.

Yetkazib beruvchining favqulodda-dispatcherlik xizmati telefon raqami:

Yetkazib beruvchining favqulodda holat uchun aloqa raqami

Iste'molchining manzili va telefon raqami:

Iste'molchining manzili va telefon raqami

2.4. Yetkazib beruvchi gaz yetkazib berishning qisqartirilishi haqida qayd qilingan xabarnomani mavjud usullar orqali Iste'molchini amalda gaz yetkazib berish qisqartirilishidan 3 kun oldin xabardor qiladi.

Gaz quvurlarida avariya holatlarida Yetkazib beruvchi Iste'molchini gaz yetkazib berish kamaytirilganligi yoki to'xtatilganligi to'g'risida tezkor xabardor qiladi.

2.5. Qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda maishiy iste'molchilarni, idoraviy va munitsipal uy-joy fondini, aholi ehtiyojlarini, shuningdek strategik va ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan iste'molchilarni ob-havo sovib ketishi davrida gaz bilan uzluksiz ta'minlash maqsadida Tabiiy gazdan foydalanish qoidalarida belgilangan tartibda Iste'molchiga gaz yetkazib berish qisqartirilishi yoki butunlay to'xtatilishi mumkin.

2.6. Iste'molchi o'z tasarrufidagi gaz tarmoqlari va ularga o'rnatilgan uskunalari, Iste'molchiga tegishli bo'lgan gaz taqsimlash punktlari (GTP) va gazdan foydalanish qurilmalari, gaz tarmoqlarining saqlanishi va texnik xizmat ko'rsatilishi, foydalanilishi va ularning yaroqliligi uchun javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.

2.7. Iste'molchi zahira yoqilg'iga o'tkazish jadvaliga kiritilgan taqdirda zaxira yoqilg'i turidan foydalanishni ko'zda tutishi va uni yetarli miqdorda (3 oy davomida ehtiyojni qoplaydigan) shakllantirishi shart. (strategik korxonalar va ijtimoiy ahamiyatga ega iste'molchilar bundan mustasno).

Iste'molchi tabiiy gazdan foydalanish qoidalariga muvofiq zaxira yoqilg'iga o'tishi va gazdan foydalanishni to'xtatishi lozim. Gaz yetkazib berishning to'xtatilishi tegishli dalolatnoma bilan rasmiylashtiriladi

2.8. Iste'molchida gaz iste'moli hajmi o'zgarishi munosabati bilan qo'shimcha gazdan foydalanish qurilmalarining o'rnatilishi, rekonstruksiya yoki ta'mirlanishi lozim bo'lganda Iste'molchi Yetkazib beruvchidan rekonstruksiya qilishning texnik shartlarini olishi shart. Gaz tarmoqlariga ulanish Tabiiy gazdan foydalanish qoidalariga muvofiq amalga oshiriladi.

2.9. Iste'molchi yoki Yetkazib beruvchining to'lov rekvizitlari o'zgargan taqdirda ular darhol bu haqda bir birlarini xabardor qilishlari lozim.

2.10. Gazni ishlab chiqarish, qayta ishlash, transportirovka qilish, taqsimlash va iste'mol qilishning yagona ajralmas texnologik jarayonini hisobga olgan holda, gazni ishlab chiqaruvchi, transportirovka qiluvchi korxonalarning va Yetkazib beruvchining amaldagi qonunchilik talablariga mos bo'lgan ko'rsatmalarining bajarilishi Iste'molchi uchun majburiydir.

2.11. Iste'molchi gaz hisoblash pribori ma'lumotlarini Tabiiy gaz iste'molini hisobga olish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan tizimi (keyingi o'rinlarda TGNHAT deb ataladi)ga onlayn tarzda muntazam uzatilishini ta'minlash choralari ko'radi.

Ma'lumotlarni TGNHATga onlayn tarzda uzatilishida Yetkazib beruvchiga aloqador bo'lgan holatlar bundan mustasno.

III. YETKAZIB BERILGAN GAZNI HISOBGA Olishni TASHKIL ETISH

3.1. Gazni hisobga olmasdan yetkazib berishga yo'l qo'yilmaydi.

3.2. Yetkazib berilgan gaz miqdori gaz tarmoqlari bo'linishi chegarasida o'rnatilgan hisoblash priborlari yoki o'lchash kompleksi ko'rsatkichlari bo'yicha aniqlanadi hamda har ikki tomon imzolaydigan gaz yetkazib berish va qabul qilish dalolatnomasi bilan rasmiylashtiriladi.

Gaz tarmog'i bo'linishi chegarasi Yetkazib beruvchi va Iste'molchi o'rtasidagi, tegishliligi bo'yicha aniqlanadigan gaz tarmog'i bo'linishi nuqtasi hisoblanadi va unda hisoblash priborlari yoki o'lchash kompleksi o'rnatilishi shart.

3.3. Yetkazib berilgan gaz uchun hisob-kitob standart shartlarga nisbatan gaz hajmini – kub metr larga keltirgan holda ($T = 200S$, $R = 760$ mm simob ustuni hisobida) amalga oshiriladi. Tabiiy gaz sarfini hisob-kitob qilishda quyidagi jihatlar hisobga olinadi:

manometrlar va termometrlarning sozligi, ularning davlat qiyoslovidan o'tganligining amal qilish muddati;

GTSHni sozlash (tartibga solish) muddati, shuningdek amaldagi ishchi bosimining GTSHning sozlanganligi to'g'risidagi dalolatnomada qayd etilgan parametrlarga muvofiqligi.

Yuqoridagi ko'rsatkichlarga rioya qilinmaganda, ortiqcha = $1,0 \text{ kg/sm}^2$ koeffitsiyenti qo'llanadi.

3.4. Yetkazib beruvchining yoki Iste'molchining balansida bo'lgan gaz o'lchash pribori va/yoki o'lchov kompleksi uning mulki hisoblanadi.

3.5. Iste'molchi tomonidan gaz o'lchash pribori va/yoki o'lchov kompleksi tanlovi tegishli qoidalar va me'yorlarga muvofiq amalga oshiriladi va Yetkazib beruvchi bilan kelishiladi. Iste'molchi tomonidan gaz o'lchash pribori va/yoki o'lchov kompleksi gaz iste'molini hisobga olish va nazorat qilishning avtomatlashtirilgan tizimi (TGNHAT)ga ulanishi lozim.

3.6. Gaz o'lchash priborlari va/yoki o'lchov kompleksini o'rnatish va ishlatish amaldagi qoidalar va me'yorlarga muvofiq amalga oshirilishi kerak.

3.7. Gaz o'lchash priborlari va/yoki o'lchov komplekslarining metrologik va texnik tavsiflari amaldagi me'yorlar va qoidalarga muvofiq bo'lishi kerak.

3.8. Gaz iste'molini hisobga olish priborlarini davlat qiyoslovidan o'tkazish metrologiya xizmati organlari tomonidan qonunchilikka muvofiq amalga oshiriladi.

3.9. Rejalashtirilgan ishlarning bir qismi sifatida (qiyoslov ko'rigi/kalibr lash, torayish moslamasini almashtirish, ta'mirlash) gaz o'lchash priborlarini va/yoki o'lchov kompleksining qismlarini yechish va o'rnatish texnik va/yoki ishlab chiqarish ehtiyojlari asosida kelishuv bo'yicha va ikkala tomonning vakillari ishtirokida amalga oshiriladi.

3.10. Gaz o'lchash priborlari va/yoki o'lchov komplekslarini modernizatsiya qilish, gaz o'lchash priborlarini almashtirish, gazni o'lchashning boshqa usullarini tanlash masalalari Yetkazib beruvchi bilan kelishiladi.

3.11. Gazning fizik-kimyoviy parametrlari standart sharoitdagi zichlik, azot (N₂) va uglerod dioksidi (CO₂) Standart toraytiruvchi qurilmalar asosidagi o'lchov komplekslarining konfiguratsiyasiga kiritiladi.

Yetkazib beruvchi Iste'molchi bilan birgalikda hisoblash priboriga, uning sifat laboratoriyasi tomonidan taqdim etiladigan gaz tarkibi bo'yicha tuzatuvchi o'zgartirishlarni 12 soatdan kechiktirmasdan kiritishi kerak. Gaz tarkibi bo'yicha ko'rsatkichlarning o'z vaqtida va haqqoniy kiritilishi uchun javobgarlik Yetkazib beruvchi zimmasida bo'ladi.

3.12. Yetkazib beruvchi Iste'molchining gaz o'lchash priborlari va/yoki o'lchov komplekslari va ularning tarkibiy qismlarining to'g'ri ishlashini kuzatish huquqiga ega. Shu bilan birga, Iste'molchi O'zbekiston Respublikasi qonunchiligiga muvofiq Yetkazib beruvchi vakillarining tegishli guvohnoma ko'rsatilgan taqdirda o'lchash priborlari va/yoki o'lchash komplekslariga to'siqsiz kirishini ta'minlaydi.

3.13. Quyidagi holatlarda yetkazib berilgan tabiiy gaz uchun plombalanmagan gazdan foydalanish asbob-uskunalarining bir sutkada to'liq quvvat bilan 24 soat ishlashi hisobidan amalga oshiriladi:

gazni hisobga olish priborini davlat qiyoslovidan o'tkazish muddati tugaganda va Iste'molchi davlat qiyoslovini o'tkazishga to'sqinlik qilgan holatda, tegishli hisob-kitob qiyoslov muddati tugagan vaqtdan boshlab u o'tkazilgandan keyin gazni hisobga olish priborini o'rnatishgacha bo'lgan davrga.

Iste'molchi tomonidan quyida ko'rsatilgan qoida buzilishlari sodir etilgan taqdirda, undan iste'mol qilingan tabiiy gaz hajmlari narxi (amaldagi tariflar bo'yicha) Yetkazib beruvchining vakolatli xodimi so'nggi ko'rikdan o'tkazish vaqtdan boshlab, gazdan foydalanish uskunasi sutkaning 24 soatida to'liq quvvat bilan ishlashi hisobidan kelib chiqqan holda, biroq mazkur hisob-kitob davri (oy)dan ortiq bo'lmagan muddatga undiriladi:

a) tabiiy gaz iste'molini hisobga olish priboriga qasddan shikast yetkazish;

b) o'chirish qurilmalari, gazdan foydalanadigan uskuna yoki tabiiy gaz iste'molini hisobga olish priborida o'rnatilgan tamg'alarni qasddan buzish;

v) tabiiy gaz hisobini yuritmasdan yoki o'rnatilgan tabiiy gaz iste'molini hisobga olish priborlaridan foydalanmasdan tabiiy gazni ishlatish, oylik me'yorlar bo'yicha aholi maishiy ehtiyojlar uchun tabiiy gaz yetkazib berish bo'yicha xizmat ko'rsatish bundan mustasno;

g) gaz quvurlari yoki GTSHlarda, gaz taqsimlash tarmoqlarini texnologik ish rejimini buzishga olib keladigan qurilmalarni o'rnatish.

Oxirgi ko'rik yoki oxirgi tashrif – gaz ta'minoti tashkilotining vakolatli xodimi tomonidan hisoblagichni texnik va metrologik holatini hamda gaz uskunalarini joyiga chiqqan holda ko'zdan kechirish (tasdiqlovchi xujjatlar taqdim etilganida) hisoblanadi.

Xatlovdan o'tkazish dalolatnomasi mavjud bo'lmaganda tabiiy gaz iste'molini hisobga olish priborini davlat qiyoslovidan o'tkazish uchun yechib olish sanasi oxirgi xatlov o'tkazilgan kun hisoblanadi.

Iste'molchilar tomonidan gazlashtirish uchun zarur hujjatlar rasmiylashtirmasdan gaz tarmoqlariga o'zboshimchalik bilan ulangan taqdirda, ushbu xatti-harakatlarni sodir etgan shaxslardan ruxsatsiz foydalanilgan gaz hajmlari qiymati Iste'molchi davlat ro'yxatidan rasmiy o'tkazilgan kundan boshlab (tegishli tasdiqlovchi hujjatlar mavjud bo'lganda) o'tgan vaqt mobaynida gazdan foydalanish uskunasi sutkaning 24 soatida to'liq quvvat bilan ishlashi (yoki standart gazdan foydalanish uskunasi mavjud emasligida quvurning o'tkazish imkoniyati) hisobidan kelib chiqqan holda, biroq da'vo muddatidan ortiq bo'lmagan miqdorda undiriladi.

Shuningdek, tarmoqqa ulangan gazdan foydalanish uskunasi bir sutkada maksimal (to'liq) quvvat bilan 24 soat ishlashi hisobidan kelib chiqib, iste'mol qilingan tabiiy gaz hajmlarining qiymati quyidagi hollarda undiriladi:

a) hisobga olishni noto'g'ri ko'rsatish maqsadida hisobga olish priborining konfiguratsiyasi va sozligini o'zgartirish uchun tabiiy gaz iste'molini hisobga olish priboriga modem yoki boshqa aloqa vositalarining ruxsatsiz ulangani

aniqlanganda – ruxsatsiz aralashilgan kundan boshlab butun vaqt davomida (aralashish holati va sanasini tasdiqlovchi hujjatlar mavjud bo'lganda), lekin da'vo muddatidan ko'p bo'lmagan davrda;

b) tabiiy gaz iste'molini hisobga olish priborining xotirasidan iste'molchining aybi bilan nazorat qilinadigan ma'lumotlar qisman yoki to'liq yo'qotilishiga yo'l qo'yilganda – ma'lumotlar yo'qotilgan vaqtdan nosozlik aniqlangan vaqtgacha (aralashish holati va sanasini tasdiqlovchi hujjatlar mavjud bo'lganda), vaqtini (davrni) aniqlash imkoni bo'lmaganda – oxirgi ko'rik yoki gaz ta'minoti tashkiloti vakili borib ko'rgan vaqtdan boshlab, lekin da'vo muddatidan ko'p bo'lmagan davrda;

v) gaz iste'molihajmlari hisobga olish priborining ruxsat etilgan maksimal o'lchov chegarasidan ortiqcha bo'lganda. Ushbu holatda plombalanmagan gaz jihozlarida foydalanilgan gaz uchun hisob-kitoblar oxirgi xatlovdan o'tkazish dalolatnomasi tuzilgan kundan, xatlov dalolatnomasi mavjud bo'lmaganda esa – gaz ta'minoti tashkiloti vakili tomonidan oxirgi marta borib ko'rilgan kunda amalga oshiriladi;

g) hisobga olish priborini ulash tartibi va sxemasi o'zgartirilganda, pribordan tashqari vizual aniqlab bo'lmaydigan yashirin yo'l bilan ulanishlar (gaz quvurlari, baypas liniyalari va boshqalarni yashirincha montaj qilinishi) aniqlanganda – oxirgi xatlovdan o'tkazish dalolatnomasi tuzilgan kundan, lekin da'vo muddatidan ko'p bo'lmagan davrda;

d) hisobga olish pribori buzilganda yoki mavjud bo'lmaganda (iste'molchi aybi bilan), plombalar uzilganda va vizual aniqlanadigan tabiiy gazning haqiqiy iste'moli ko'rsatkichlarini kamaytirish maqsadidagi boshqa qoidabuzarliklarda (jumladan, hisobga olish priboridan tashqari yoki undan oldin gaz quvurlari va baypas liniyalari ulanganda) – bir hisob-kitob davridan ko'p bo'lmagan vaqtda;

Hisoblash pribori Iste'molchining aybisiz nosoz holga kelganda, hisoblash pribori TGNHATga ulangan bo'lib, tizimdan arxiv ma'lumotlar olish imkoni bo'lganda, hisob-kitob amalga oshirishda ushbu ma'lumotlardan foydalaniladi.

Hisoblash pribori nosoz holga kelganda, Iste'molchi 24 soatdan kechiktirmasdan bu haqida Yetkazib beruvchiga xabar berishi, shuningdek, Iste'molchini va gazdan foydalanuvchi uskunolari ish jadvalini tuzishi va gazdan foydalanilmaydigan gaz uskunalarini Yetkazib beruvchi Iste'molchi ishtirokida tamg'alab qo'yishi va tegishli dalolatnoma rasmiylashtirishi shart.

ye) gazlashtirish hujjatlarini rasmiylashtirmasdan qo'shimcha gaz qurilmasi o'rnatish holati aniqlanganda (qo'shimcha gaz anjomlarini o'rnatib olib foydalanayotganlik fakti bo'yicha asoslantiruvchi hujjatlar mavjud bo'lganida),

–oxirgi xatlov dalolatnomasi tuzilgan kundan, lekin bir hisob-kitob davridan ko'p bo'lmagan vaqtda.

Gaz uzib qo'yilganidan so'ng o'zboshimchalik bilan qayta ulanganda, iste'mol qilingan gaz hajmi va uning qiymati gaz uzib qo'yilgan kundan boshlab, ulangan gazdan foydalanish uskunasi bir sutkada 24 soat ichida to'liq quvvat bilan ishlab turishi hisobidan aniqlanadi.

Bunda qoidabuzarlik to'g'risidagi dalolatnomaga muvofiq amalga oshirilgan qayta hisob-kitob hajmi va summasi qonun buzilishi natijasida keltirilgan zararni hisoblash uchun asos hisoblanadi.

3.14. Yetkazib beruvchi tomonidan yetkazib beriladigan gaz hajmining ishonchliligiga ta'sir ko'rsatuvchi gaz o'lchash pribori va/yoki o'lchov kompleksining ishlashi buzilgan holatlar aniqlanganda, Yetkazib beruvchi "O'zstandart" agentligi bo'linmalarida o'lchov komplekslari va gazni hisoblash priborlarini ekspertizadan o'tkazishni talab qilish huquqiga ega.

Agar gaz o'lchash pribori va/yoki o'lchov kompleksi nosoz bo'lsa, ekspertizadan o'tkazganlik uchun to'lovlar Iste'molchi tomonidan, soz holatda bo'lganda esa Yetkazib beruvchi tomonidan amalga oshiriladi.

3.15. Agar gaz o'lchash pribori va/yoki o'lchov kompleksi nosoz holga kelganda yoki gaz sizib chiqish holatlari aniqlangan taqdirda Iste'molchi 24 soatdan kechiktirmasdan bu haqida Yetkazib beruvchiga xabar berishi, shuningdek, Iste'molchini va gazdan foydalanuvchi uskunolari ish jadvalini tuzishi va gazdan foydalanilmaydigan gaz uskunalarini Yetkazib beruvchi Iste'molchi ishtirokida tamg'alab qo'yishi va tegishli dalolatnoma rasmiylashtirishi shart.

IV. YETKAZIB BERILGAN GAZ UCHUN HISOB-KITOBNI

AMALGA OSHIRISH

1. Iste'molchi mazkur shartnoma asosida yetkazib berilgan gaz uchun to'lovni amalga oshirishi shart.

4.2. Gaz uchun narxlar vakolatli organ tomonidan amaldagi qonunchilikka muvofiq belgilanadi.

Bunda, Iste'molchining idoraviy va munitsipal uy-joy fondiga, yotoqxonalariga va aholi ehtiyoji uchun lokal qozonxonalariga Yetkazib beruvchi tomonidan maishiy iste'molchilar uchun belgilangan tarif qo'llaniladi va bu to'g'risida shartnomaning ilovasiga muvofiq qayd etiladi.

4.3. Iste'molchi hisob-kitob qilish davri boshlanishidan kamida 5 kun oldin Yetkazib beruvchi hisob raqamiga ushbu shartnomaning 1.4 va 1.5-bandlarida ko'rsatilgan oylik gaz hajmi qiymatining 70 foiz summasini oldindan to'laydi.

Hisob-kitob davri boshlanishidan kamida 5 kun oldin hisob-kitobni 50 foiz oldindan haq to'lash asosida amalga oshirish xohishini bildirgan iste'molchilar hisob-kitob amalga oshiriladigan davrni ko'rsatib yetkazib berilgan tabiiy gaz uchun 50 foiz oldindan haq to'lash asosida hisob-kitob qilish to'g'risida Yetkazib beruvchiga bildirgi tartibida

murojaat qilishga haqlidir. Bunday holatlarda iste'molchilar hisob-kitob davri boshlanishidan kamida 5 kun oldin gaz ta'minoti tashkilotining hisob raqamiga tabiiy gaz yetkazib berishga tuzilgan shartnomada ko'rsatilgan oylik tabiiy gaz hajmi qiymati summasining 50 foizi miqdorida oldindan haq to'lashlari shart. Amalda iste'mol qilingan tabiiy gaz hajmi uchun yakuniy hisob-kitob hisobot oyining oxirigacha amalga oshiriladi.

4.4. Iste'molchiga gaz oldindan to'lovsiz yetkazib berilmaydi.

4.5. Oldindan to'lov amalga oshirilmagan taqdirda, Iste'molchiga gaz yetkazib berilmaydi (strategik korxonalar va ijtimoiy ahamiyatga ega iste'molchilar bundan mustasno).

4.6. Iste'molchi tomonidan olingan gaz uchun uzil-kesil hisob-kitob qilish hisob-kitob oyidan keyingi oyning 10-kunigacha amalga oshiriladi.

4.7. Strategik va ijtimoiy ahamiyatga ega Iste'molchilar hisob-kitob qilish oyi tugagandan keyin 30 kun mobaynida olingan gaz uchun yakuniy hisob-kitobni amalga oshiradilar.

4.8. Gazdan foydalanishda Iste'molchining aybi bilan gaz yetkazib berishga shartnomada ko'rsatilgan hajmdan kam foydalanilgan taqdirda, avans tarzida to'langan mablag'lar qaytarilmaydi, ko'rsatib o'tilgan mablag'lar esa kelgusida gazdan foydalanishda hisobga olinadi.

4.9. Iste'molchi tomonidan gaz yetkazib berish uchun tuzilgan shartnomada hisob-kitob oyi davomida belgilanganidan ko'p hajmda va Yetkazib beruvchi bilan oldindan kelishilmasdan gaz olingan taqdirda, Iste'molchidan (gaz yetkazib berishning alohida tartibi belgilanadigan strategik tashkilotlar bundan mustasno) shartnomadagi hajmlardan ortiqcha olingan gaz qiymatiga nisbatan 1,4 koeffitsiyent bilan oshirilgan to'lov undiriladi.

Bunda, gazning hisobini yuritilishida iste'molchi aybdorligi asoslantirilib kamchiliklari aniqlanganda, iste'mol qilingan gaz hajmini o'rnatilgan gaz asbob-uskunalarini to'liq quvvati bo'yicha qayta hisob-kitob qilingan taqdirda, iste'molchidan shartnomadagi hajmlardan ortiqcha olingan gaz qiymatiga nisbatan 1,4 koeffitsiyent bilan oshirilgan to'lov undirilmaydi.

Navbatdagi oy (chorak) uchun ko'rsatilgan gaz hajmlari bo'yicha ushbu shartnoma o'zgartirilishidan oldin Iste'molchi Yetkazib beruvchiga bu haqida o'n kundan kechikmay xabar bergan taqdirda, bunday holatlar ortiqcha olingan miqdor deb hisoblanmaydi.

4.10. Gaz uchun iste'molchining to'lov muddati o'tgan qarzi mavjud bo'lgan taqdirda, uning avans to'lovi hisobiga o'tkazilgan mablag'lari iste'molchini xabardor qilgan holda, to'lov muddati o'tgan qarzni to'lashga yo'naltiriladi va avans to'lovi sifatida hisobga olinmaydi.

4.11. Yetkazib beruvchi va Iste'molchi o'rtasidagi hisob-kitob haqqoniyligini ta'minlash uchun hisobot davrida Gazni yetkazib berish-qabul qilish dalolatnomasi rasmiylashtiriladi.

Dalolatnomani rasmiylashtirishda quyidagilar inobatga olinadi:

a) gaz hisoblash pribori ko'rsatkichlari, avtomatik tarzda to'g'rilanadigan gazni hisoblash priboridan hisobot davri uchun olingan (ko'chirma) arxiv ma'lumotlari;

b) iste'molchi gaz tarmoqlari va GTSHdagi texnologik yo'qotishlarning hisoblangan hajmi ko'rsatilgan holda rasmiylashtirilgan dalolatnoma.

4.12. Ko'rsatkichlar olinganidan so'ng keyingi oyning 5-kuniga qadar Yetkazib beruvchi tomonidan hisob-kitob oyi uchun gaz yetkazib berish va qabul qilish dalolatnomasi va schet-faktura rasmiylashtiriladi.

4.13. Iste'molchi oyning 7 kundan kechiktirmasdan Yetkazib beruvchidan hisob-kitob oyi uchun gaz yetkazib berish va qabul qilish dalolatnomasini va schet-fakturani qabul qilib oladi va imzolaydi hamda bir nusxasini Yetkazib beruvchiga jo'natadi.

4.14. . Gazni yetkazib berish-qabul qilish dalolatnomasini imzolamaslik yoki uni e'tirozlar bilan imzolash Iste'molchini ko'rsatib o'tilgan tabiiy gaz hajmlari uchun to'lovlardan ozod qilmaydi. Yetkazib berilgan yoki qabul qilingan gaz miqdorini aniqlashdan norozi bo'lgan tomon dalolatnomada norozilik sabablarini majburiy aks ettirish yo'li bilan hisob-kitob qilish oyi tugagandan keyin 10-kunigacha boshqa tomonga bu to'g'risida dalolatnomaning bir nusxasini taqdim qiladi. Ushbu masalani o'zaro hal etish imkoniyati bo'lmaganda, kelishmovchilik sabablari qonunchilikda belgilangan tartibda ko'rib chiqilishi kerak.

4.16. Yetkazib berilgan tabiiy gaz uchun qarzlarni undirish to'g'risidagi da'volar bo'yicha arizalar iqtisodiy ishlar bo'yicha sudida ko'rib chiqilayotganda tabiiy gaz yetkazib beruvchi tashkilot oldindan davlat boji to'lashdan ozod qilinib, keyinchalik davlat boji summasi aybdor tomondan undiriladi.

4.17. Gaz uchun amaldagi tariflar (narxlar) o'zgargan holatda, Yetkazib beruvchi bu haqidagi axborotni o'n besh kun oldin ommaviy axborot vositalari orqali xabardor qiladi. Gaz uchun tariflar o'zgarganida, mazkur Shartnoma o'z kuchida qoladi, iste'mol qilingan gaz uchun to'lov esa yangi tarif asosida, u qonunda belgilangan tartibda kuchga kirganidan so'ng amalga oshiriladi.

Bunda iste'molchi tabiiy gazning avansi tariqasida to'langan hajmi uchun to'lov kunidan boshlab ko'pi bilan keyingi 1 oy qo'shimcha to'lov to'lashdan ozod qilinadi.

Foydalanilgan gaz uchun to'lov summasi gaz iste'molini hisobga olish priborlaridan ko'rsatgichlarni olish vaqtida amalda bo'lgan tariflar asosida hisoblanadi. Tariflar o'zgarganda, avval hisoblangan summa bo'yicha tariflar o'zgarishiga qadar to'lov amalga oshirilmagan bo'lsa, qayta hisob-kitob qilinmaydigan qarzdorlik vujudga kelgan deb tan olinadi.

V. HUQUQBUZARLIKLAR VA GAZDAN NOQONUNIY FOYDALANISH UCHUN JAVOBGARLIK

5.1. Gazdan foydalanishda Iste'molchi tomonidan 3.13-bandida ko'rsatib o'tilgan huquqbuzarliklarga yo'l qo'yilishi, Yetkazib beruvchi va Iste'molchi vakillari tomonidan imzolanadigan va ikki nusxada tuziladigan dalolatnoma bilan rasmiylashtiriladi.

5.2. . Ushbu shartnomaning 5.1-bandiga asosan rasmiylashtirilgan dalolatnomaga muvofiq Iste'molchidan, Yetkazib beruvchi vakilining so'nggi ko'zdan kechirish kunidan boshlab, foydalangan gaz hajmi qiymati (amaldagi tariflar bo'yicha) undiriladi.

5.3. Bunda mazkur shartnomaning 5.2-bandida ko'rsatilgan holatlarda gaz hajmi qiymatining undirilishi Iste'molchini qonunchilikda belgilangan javobgarlikdan ozod qilmaydi.

VI. TARMOQDAN UZIB QO'YISH VA QAYTA ULANISH TARTIBI

6.1. Iste'molchi (strategik korxonalar va ijtimoiy ahamiyatga ega iste'molchilar bundan mustasno) gaz tarmoqlaridan quyidagi holatlarda uzib qo'yiladi:

– foydalanilgan gaz uchun hisob-kitob o'z vaqtida amalga oshirilmaganligi natijasida qarzdorlik mavjud bo'lganda;

– Yetkazib beruvchining qonunchilikda belgilangan ko'rsatmalari bajarilmaganda, shu jumladan uning vakillari hisoblash priborlaridan ko'rsatkichni olishiga qo'yilmaganda;

– hisoblash priborlariga qasddan zarar yetkazilganda, pribor ko'rsatgichlarini o'zgartirish maqsadida ularning ishlashiga to'sqinlik qiluvchi xatti-harakatlar amalga oshirilgan va boshqa Tabiiy gazdan foydalanish qoidalarini buzish holatlarida;

– gazni talon-taroj qilish, gaz tarmoqlariga noqonuniy ulanish holatlari aniqlanganda.

– TGNHAT nosoz yoki mavjud bo'lmasa.

6.2. Yetkazib beruvchi yetkazib berilgan gaz uchun qarzdor bo'lgan Iste'molchini qarzni besh kun ichida uzishi lozimligi haqida xabardor qiladi.

Yetkazib beruvchi Iste'molchini xabardor qilgan vaqtdan boshlab besh kun muddat o'tgandan so'ng, Iste'molchini debitor qarzdorlik uchun gaz tarmoqlaridan uzib qo'yish va ularni qaytadan ulashni qonun hujjatlarida belgilangan tartibda amalga oshiradi.

Qayta ulanishda Iste'molchidan to'lov kuni amalda bo'lgan bazaviy hisoblash miqdorining o'n baravari miqdorida haq undiriladi. Bunda, TGNHATga ulangan hamda hisobga olish pribori avtomatik tarzda o'chirib-yoqish qurilmasiga ega bo'lgan iste'molchilarni gaz tarmoqlariga qayta ulanishi uchun haq undirilmaydi.

VII. TARAFLARNING HUQUQLARI VA MAJBURIYATLARI.

7.1. Yetkazib beruvchi quyidagilarga majbur:

- o'ziga qarashli bo'lgan gaz tarmoqlarini soz holatda saqlash va ularni

o'z hisobidan ta'mirlash-tiklashga;

- o'z gaz tarmoqlarining texnik holatini va ularda ruxsatsiz ulanishlarni aniqlash uchun davriy ko'zdan kechirishga;

- gaz yetkazib berish qisqartirish yoki to'xtatish to'g'risida ushbu shartnomaning 2.4 va 2.5-bandlari talablariga ko'ra Iste'molchini xabardor qilishga;

- o'zboshimchalik bilan ulanish holatlari aniqlanganda, gaz tarmoqlari moddiy boyliklarining talon-taroj qilinganligi to'g'risida huquqni muhofaza qilish organlarini xabardor qilishga;

- iste'molchiga gaz yetkazib berish shartnomasida kelishilgan shartlar asosida gaz yetkazib berishga;

- vakolatli davlat organlarining majburiy ko'rsatmalarini bajarishga;

- qonunchilik hujjatlarida belgilangan strategik va ijtimoiy ahamiyatga ega bo'lgan iste'molchilarni ob-havo sovib ketishi davrida tabiiy gaz bilan uzluksiz ta'minlash maqsadida ushbu shartnomaning 2.5-bandi talablaridan kelib chiqqan holda tabiiy gazni qisqartirish yoki to'xtatib qo'yishga.

Yetkazib beruvchi Qonunchilikka muvofiq boshqa majburiyatlarga ham ega bo'lishi mumkin.

Yetkazib beruvchining boshqa majburiyatlari

7.2. Yetkazib beruvchi quyidagi huquqlarga ega:

- iste'molchini belgilangan tartibda ushbu shartnomaning 2.4 va 2.5-bandlari talablariga muvofiq xabardor qilgan holda, gazni yetkazib berishni qisqartirish yoki to'xtatish;

- o'zboshimchalik bilan ulanish holatlari aniqlanganda, ularni gaz tarmog'idan uzib qo'yish;

- iste'molchilardan Tabiiy gazdan foydalanish qoidalarini va gazni yetkazib berish shartnomasi talablariga rioya etishini talab qilish;

- shartnomani qonun hujjatlariga muvofiq bir tomonlama bekor qilish;

- gaz tarmoqlarida avariyaning oldini olish yoki bartaraf etish yuzasidan kechiktirib bo'lmaydigan choralarni ko'rish zarurati yuzaga kelganda, iste'molchi bilan kelishmasdan va uni ogohlantirmasdan hamda zudlik bilan xabardor qilgan holda, tabiiy gazni yetkazib berishni to'xtatish yoki cheklash.

Yetkazib beruvchining boshqa huquqlari.

7.3. Iste'molchi quyidagilarga majbur:

- gazdan oqilona va samarali foydalanishga;

- har oyning 5-sanisigacha Yetkazib beruvchiga uning vakili bilan birga elektron gaz hisobdonini arxiv ma'lumotlari (raspechatka) yoki gazni hisobga olish priborlarining ko'rsatkichlarini taqdim etishga;

- tasarrufidagi gaz quvurlari va uskunalari texnik jihatdan soz holatda saqlashga;

- gaz tarmoqlarida yoki gazdan foydalanish uskunasi vujudga kelgan tabiiy gaz sizib chiqishi holati haqida gaz ta'minoti tashkiloti dispetcherlik xizmatlarini zudlik bilan xabardor qilishga;

- o'zining gaz tarmoqlari daxlsizligini ta'minlash va ehtimoli bo'lgan ruxsatsiz ulanishlarni aniqlash maqsadida ularni va ulardagi uskunalarini muntazam ravishda ko'zdan kechirib chiqishga;

- gaz ta'minoti tashkilotlari gaz tarmoqlariga sertifikatlanmagan, gazlashtirish loyihasiga (keyingi o'rinlarda LTH deb ataladi) muvofiq bo'lmagan gazdan foydalanish uskunasi ulanishiga yo'l qo'ymaslikka;

- gaz ta'minoti tashkiloti vakillarining (tegishli guvohnoma ko'rsatilgan taqdirda) gazni iste'mol qilishni hisobga olish priborlarini va/yoki gazdan foydalanish uskunasi kunning istalgan vaqtida erkin ko'zdan kechirishini ta'minlashga;

- gazdan foydalanish uskunasiidagi nosozliklarni (bunday turdagi ishlarni bajarish huquqiga ega bo'lgan ixtisoslashtirilgan brigadalar yoki xodim yordamida) bartaraf etishga;

- gaz iste'molini hisobga olish priborlari ko'rsatkichlarini o'zgartirish maqsadida ularning ishlashiga to'sqinlik qiluvchi harakatlarni amalga oshirmaslikka, ularning qasddan buzilishiga yo'l qo'ymaslikka va o'rnatilgan tamg'alarning butunligini ta'minlashga;

- gaz iste'molini hisobga olish priborlari ishidagi nosozlik aniqlangan taqdirda, 24 soat ichida gaz ta'minoti tashkilotini o'zi uchun qulay shaklda darhol xabardor qilishga;

Iste'molchining boshqa majburiyatlari

7.4. Iste'molchi Yetkazib beruvchidan quyidagilarni talab qilish huquqiga ega:

- yetkazib berilgan gazning aniqlangan hajmiga va boshqa parametrlariga norozi bo'lgan taqdirda, Yetkazib beruvchining gaz iste'molini hisobga olish priborlari ishlashining ishonchligini tekshirish uchun komissiya tashkil etish;

- tabiiy gazning standartlashtirish bo'yicha normativ hujjatlarda ko'zda tutilgan sifatda va yetkazib berish rejimiga rioya qilgan holda uzatilishi;

- shartnoma bekor qilinganda, foydalanilmagan gaz hajmi uchun to'langan summani qaytarish;

- shartnomani qonun hujjatlariga muvofiq bir tomonlama bekor qilish;

- gazni yetkazib berish to'xtatilganda, zararni qoplashni talab qilish;

- gaz yetkazib berishni vaqtincha to'xtatishni.

Iste'molchi konunchilik hujjatlarida belgilangan boshqa huquqlarga ega bo'lishi mumkin.

Iste'molchining boshqa huquqlari

VIII. TARAFLARNING MODDIY JAVOBGARLIGI

8.1. Yetkazib beruvchi Iste'molchiga shartnomaga asosan gaz yetkazib bermagan yoki to'liq yetkazib bermaganligi oqibatida yetkazilgan aniq zarar va boy berilgan foydani belgilangan tartibda qoplaydi.

8.2. Yetkazib beruvchi tomonidan shartnoma majburiyatlari bajarilmasligi natijasida Iste'molchiga moddiy zarar yetkazilganda, Iste'molchi

Yetkazib beruvchining mansabdor shaxsiga nisbatan belgilangan tartibda jarima qo'llash bo'yicha sudga murojaat etish huquqiga ega.

8.3. Shartnomada ko'rsatilgan hajmdan kam hajmda gaz yetkazib berilgan taqdirda, Yetkazib beruvchiga nisbatan amaldagi qonunchilikda belgilangan tartib asosida jarima sanksiyalari qo'llaniladi, quyidagi holatlar bundan mustasno:

a) fors-major holatlar;

b) gaz tarmoqlarida avariya holatlari;

v) qish davrida vaqtincha gaz yetkazib berishni belgilangan tartibda cheklash joriy etilganda (O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2008-yil 24-dekabrda 277-son qarori, shuningdek, Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi, viloyatlar va Toshkent shahri hokimliklari qarorlari bilan tasdiqlangan gaz yetkazib berish tarmog'idan uzib qo'yilmaydigan obyektlar ro'yxatiga kiritilgan korxonalardan tashqari).

8.4. Yetkazib berilgan tabiiy gazning sifati shartnoma yoki normativ hujjatlar talablariga mos kelmaganda, Iste'molchi gaz qabul qilish yoki uning uchun haq to'lashni rad etganda Yetkazib beruvchidan yetkazib berilgan sifati zarur darajada bo'lmagan gaz hajmi qiymatining 20 foizi miqdorida jarima to'lashni talab qilish huquqiga ega. Agar, gaz qiymati to'langan bo'lsa, Iste'molchi Yetkazib beruvchidan belgilangan tartibda to'langan summani qaytarishni talab qilish huquqiga ega.

8.5. Yetkazib beruvchi tomonidan shartnomada ko'rsatilgan hajmlardan kam gaz yetkazib berilganda, Yetkazib beruvchi Iste'molchiga muddati o'tgan har bir kun uchun majburiyatlarning bajarilmagan summasining 0,5 foizi miqdorida, biroq yetkazib berilmagan gaz qiymatining 50 foizidan oshmaydigan miqdorda penya to'laydi.

8.6 Shartnomada ko'rsatib o'tilgan muddatlarda yetkazib berilgan gaz haqi o'z vaqtida to'lanmagan taqdirda, Iste'molchi muddati o'tgan har bir kun uchun muddati o'tgan to'lov summasining 0,4 foizi miqdorida, biroq muddati o'tgan to'lov summasining 50 foizidan oshmaydigan miqdorda penya to'laydi.

Alohida tartibi belgilanadigan strategik tashkilotlar gaz ta'minoti tashkilotiga to'lov muddati o'tgan har bir kun uchun to'lov muddati o'tgan summaning

0,1 foizi miqdorida, lekin muddati o'tgan summasining 50 foizidan ko'p bo'lmagan miqdorda penya to'laydi.

IX. KORRUPSIYAGA QARSHI TALABLAR

9.1. Ushbu shartnomaning har bir tomoni o'ziga nisbatan qo'llaniladigan barcha, shu jumladan O'zbekiston Respublikasi amaldagi qonunchilik va normativ hujjatlaridagi Korruptsiyaga qarshi tegishli shartlar va talablarni tushunishi haqida bir-birini ishonтиради va ularga amal qilishini kafolatlaydi.

9.2. Iste'molchi ushbu shartnoma amalda bo'lgan butun davr mobaynida u (shuningdek uning mansabdor shaxslari, direktori, xodimlari, agentlari va boshqa vakillari) Yetkazib beruvchining manfaatlarida uning agenti yoki vakili sifatida harakat qilib, Yetkazib beruvchining hamda O'zbekiston Respublikasi amaldagi qonunchilik va normativ hujjatlarining Korruptsiyaga qarshi tegishli shartlari va talablariga qat'iy rioya etish majburiyatini oladi.

X. NIZOLARNI HAL ETISH TARTIBI

10.1. Kelishmovchiliklar va nizoli masalalar yuzaga kelgan taqdirda tomonlar qonunchilik talablariga ko'ra, ularni sudgacha hal etish choralarini ko'radilar.

Kelishmovchiliklar va nizoli masalalarni hal etish uchun taraflar belgilangan tartibda vakolatli organlarga yoki sudga murojaat qilishga haqlidir.

10.2. Shartnoma shartlarini bir tomonlama rad etish va bir tomonlama o'zgartirishga yo'l qo'yilmaydi, qonunda belgilangan holatlar bundan mustasno.

XI. FORS-MAJOR HOLATLAR

11.1. Tomonlar ularning xohish va harakatlariga bog'liq bo'lmagan tabiiy ofatlar yoki ijtimoiy-iqtisodiy vaziyatlar sababli ushbu sharoitlarda qaytarib bo'lmaydigan va oldindan bilib bo'lmaydigan favqulodda holatlarni o'z ichiga olgan yengib bo'lmaz kuch (fors-major) oqibatida o'z zimmasiga olingan majburiyatlarni bajara olmasa, tomonlardan hech biri o'z majburiyatlarini to'liq yoki qisman bajarmagani uchun javob bermaydi.

11.2. Agar ko'rsatilgan fors-major holatlari majburiyatlarning shartnomada belgilangan muddatlarda bajarilishiga ta'sir qilsa, u holda ushbu muddatlar fors-major holatlarining amal qilish vaqtiga, ammo tabiiy ta'minoti shartnomasining amal qilish muddatidan ko'p bo'lmagan vaqtga uzaytiriladi.

XII. SHARTNOMANING AMAL QILISHI

12.1. Ushbu shartnomaga kiritiladigan har qanday o'zgartirish va qo'shimchalar yozma ravishda rasmiylashtirilgan va tomonlar o'rtasida imzolangan bo'lishi lozim.

12.2. Byudjet tashkilot uchun shartnoma O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2007-yil 28-fevralidagi PQ-594-son qaroriga asosan G'aznachilik bo'limi tomonidan majburiy tartibda ro'yhatdan o'tkazilgan kundan boshlab kuchga kiradi.

12.3. Ushbu shartnoma Shartnomaning amal qilish muddati tugaydigan kungacha bo'lgan muddatga tuziladi. Shartnomaning amal qilish muddati tugashi munosabati bilan tomonlardan hech biri uni bekor qilish haqida murojaat qilmagan taqdirda, shartnoma keyingi yilga uzaytirilgan hisoblanadi.

Byudjet tashkilotlari uchun shartnoma bir yilga tuziladi, shartnomaning muddati tugaganidan keyin, agar tomonlardan biri shartnomani bekor qilish to'g'risida talab bilan murojaat qilmagan bo'lsa, shartnoma keyingi yilga uzaytirilgan hisoblanadi. Byudjetdan mablag' oluvchilar har yili 31-dekabr sanasiga qadar yangi shartnoma tuzishlari lozim.

12.4. Tomonlarning ushbu shartnoma bo'yicha da'volari da'vo qabul qilingan kundan boshlab 30 kun mobaynida ko'rib chiqiladi.

Tomonlar o'rtasidagi o'zaro kelishuvga asosan hal etilmagan nizolar javobgarining joylashgan joyidagi Iqtisodiy sud tomonidan hal qilinadi.

XIII. SHARTNOMANING O'ZGARTIRISH VA BEKOR QILISH TARTIBI

13.1 Fuqarolik kodeksida, boshqa qonunlarda yoki mazkur shartnomada boshqacha tartib nazarda tutilgan bo'lmasa, shartnoma taraflarning kelishuviga muvofiq o'zgartirilishi va bekor qilinishi mumkin.

Taraflardan birining talabi bilan shartnoma sud tomonidan faqat quyidagi hollarda o'zgartirilishi yoki bekor qilinishi mumkin:

- a) ikkinchi taraf shartnomani jiddiy ravishda buzsa;
- b) Fuqarolik Kodeksi, boshqa qonunlar va shartnomada nazarda tutilgan o'zga hollarda.

Taraflardan birining shartnomani buzishi ikkinchi tarafga u shartnoma tuzishda umid qilishga haqli bo'lgan narsadan ko'p darajada mahrum bo'ladigan qilib zarar yetkazishi shartnomani jiddiy buzish hisoblanadi.

Bir taraf shartnomani bajarishdan to'la yoki qisman bosh tortib, qonun yohud taraflarning kelishuvida bunga yo'l qo'yilsa, shartnoma tegishli b ekor qilingan yoki o'zgartirilgan hisoblanadi.

13.2 Fuqarolik Kodeksining 455, 476-moddalarida nazazarda tutilgan asoslarga ko'ra tabiiy gaz yetkazib berish Yetkazib beruvchi bir tomonlama bekor qilishga xaqli.

13.3 Shartnomani amal qilish davrida shartnoma VI-bo'limida nazarda tutilgan bandlarini bir necha bor buzish holatlarida bekor qilinishi mumkin.

13.4. Iste'molchi tomonidan shartnomaning 13.1–bandida ko'rsatilgan

qoida–buzarliklar bartaraf etilib, ushbu qoidabuzarliklar natijasida yetkazilgan zarar to'liq qoplanganidan so'ng, iste'molchi bilan gaz yetkazib berish shartnomasi tuziladi.

XIV. YAKUNLOVCHI QOIDALAR

14.1. Ushbu shartnoma 14 varaqdan iborat bo'lib, bir xil yuridik kuchdagi ikki nusxada tuzilgan va har bir tomonda bir nusxadan saqlanadi.

XIV. TOMONLARNING BANK REKVIZITLARI VA MANZILI:

“Iste'molchi”

Manzil: Iste'molchi tashkilotning manzili
Pochta manzili: Iste'molchi tashkilotning pochta manzili
KTUT kodi: Iste'molchi tashkilotning KTUT kodi
XXTUT: Iste'molchi tashkilotning XXTUT kodi
Bog'lanish telefoni: Iste'molchi tashkilotning telefon aloqa raqami

To'lovlar uchun bank hisob-raqami: Iste'molchi tashkilotning bank hisob-raqami
Bank nomi: Iste'molchi tashkilot bankining nomi
FPM : Iste'molchining FPM raqami
STIR: Iste'molchining STIR raqami
Iste'molchi tashkilot rahbari _____
lavozimi

Imzo Muhr

“Yetkazib beruvchi”

Manzil: Yetkazib beruvchi tashkilotning manzili
KTUT kodi: Yetkazib beruvchi tashkilotning KTUT kodi
XXTUT kodi: Yetkazib beruvchining XXTUT kodi
Bog'lanish telefoni: Yetkazib beruvchining aloqa raqami

To'lovlar uchun bank hisob-raqami: Yetkazib beruvchining bank hisob raqami
Bank nomi: Yetkazib beruvchi bankining nomi
FPM : Yetkazib beruvchining FPM kodi
STIR: Yetkazib beruvchining STIR raqami
Yetkazib beruvchi tashkilot _____
rahbari lavozimi

Imzo Muhr

Yurist maslahatchi xulosasi:

_____
(F.I.O.)

_____
(imzo, muhr)

_____
(sana)

Foydalanishga qabul qilingan gazda ishlaydigan qurilmalar
RO‘YXATI

T/r	Korxona, bo‘lim, sex va boshqalarning nomlanishi	Agregatlar		Gazni loyihaviy sarfi (pasport), m3/soat	Hisobga olish priborlari turlari	Izoh*
		nomlanishi	soni			

* _____ qanday tariflar qo‘llanilishi qayd etiladi, tabiiy gazdan aholini gaz bilan ta‘minlash uchun foydalanadigan idoraviy va munitsipal uy-joy fondiga, yuridik shaxslar yotoqxonalariga va xususiy uy-joy mulkdorlari shirkatlariga hamda aholi ehtiyoji uchun lokal qozonxonalarga maishiy iste‘molchilar uchun belgilangan tarif qo‘llanilishini nazarda tutib, ushbu holat alohida qayd etiladi.

Kelishilgan:

Yetkazib beruvchi

Iste‘molchi

Yetkazib beruvchining nomi va tashkiliy huquqiy shakli

Iste‘molchining nomi va tashkiliy huquqiy shakli

Yetkazib beruvchi
tashkilot rahbari F.I.O.si

_____

Imzo Muhr

Iste'molchi tashkilotning rahbari
F.I.O.si

_____

Imzo Muhr